

اداره مرکزی :

آقره ده ، استانبول جاده سنده آقره
معارف امینلکی یاشده کی دائره

استانبول بورسی :

استانبولده ، آقره جاده سنده 87 نومروده
دائرة مخصوصه

حیات

میانہ دامنہ... دیارہ راهہ جویہ حیات قاتلم...
نچہ -

نسخہ سی ہربرده 15 غرومہ...

سنہ لکی پوستہ ایله 7,5 لیرا .
(اجنبی مملکتلر ایچین 7,5 دولار)

ابونہ ، اعلان ایشلری ایچین استانبول بووروسنه
مراجعت ایدیلیر .

یازی ایشلرینک مرجعی آقره مرکزیدر .

صافی : 82

آقره ، 21 حزیران ، 1928

4 نجی جلد

مصاحبه

بر مراسم دولایه

(تهن)ك دوغومنك یوزنجی ییل دونومی
مناسبتیه همان بوتون فرانسه غزتهلری و مجموعه لری
بو بویوك متفكر ك حیاته ، شخصیتنه عائدستون ستون
یازی تخصیص ایتدیلمر . « یوكسك معلم مکتبیلری
مجله لری » جمعیتك تشبیهله صور بونده فیلسوفك
خاطره سنی یاد ایتك ایچین بویوك بر اجتماع یاپدیلمر .
رئیس جمهورك ، ناظرلرك بولوندیغی وپارسك
بوتون متفكر زمره سنك تمثیل ایدیلدیکی بواجتماعده
سویله ن نطقلری غزتهلرده كوردك . موسیو
بوغله ته نك معلم مکتبنده کی حیاتی ، موسیو لهوی
برول فلسفی شخصیتنی ، موسیو پول هزار ادبی
منقد اولق اعتباریه قیمتنی اكلامشدر . معارف
وکیلی موسیو هر بیوساده اجتماعه ریاست ایله مه سی
اعتباریه دكل ، بر مورخ صفتیه Origines de
la France contemporaine محرینك شخصیتنی
وتاثرینی ایضاح ایله مشدر . بونطقلر یالکزر
مندرجات اعتباریه دكل ، شكل اعتباریه ده بزم
دئمالیشیمکه آیشدیغمز سوزلره هیچ بکزه مز .
بزده اولن ویا شایان انسانلره تماس ایله یه جك
سوز دائما یا برقصیده ویا بر « ذمیه » اولور .
موضوع اتخاذه ایله دیکمز انسانك شخصیتنی
نه اكلامق ، نه اكلاتمق ایچین کافی قدرتمز
یوقدر . طبیعت اوزرنده دوشونمك ایچین ناصیل
طبیعت علملری حقنده وقوف لازمه انسانی
وبشری اثرلری اكلامق ایچین ده سوق طبیعیلری
تحسینلری ، احتراصلاری ، دوشونجه لری
قاور ایاجق بر ذکا ایجاب ایدر . بویله بر ذکا
فلسفی بر تربیه ایله اولور . انسانه وبشری اثرلره

تماس ایله ییلریمزك اکثریسنده مع التأسف
بوقابلیت یوقدر .

خیال یا ، نه ایسه .. بر آن ایچین ته نی ایچمزمده
یتیشمش فرض ایدیورم ، قبول ایله یورم که
اونك بوتون اثرلرینی دقتله اوقومش ، اوندن
متأثر اولمش بر متفكر زمره موجوددر . دوغومنك
کونی وسنه سی معلوم اولامییا جغه نظر آ بزده
بویله مراسم یاقمق کیمسه نك عقلنه کلز ، کسه .
بیله هیچ کیمسه علاقه دار اولماز . بونی بیلیورم ،
فقط بونلره رغما فرض ایدیورم که دارالفنون
قونفرانس سالوننده بو بویوك آدامك خاطره سنی
تعزیز ایچین اجتماع یاپیلیور . بویله بر اجتماعده
سویله نك نطقلری خاطر لایورم . بونلر اصغری
« او ایله برداهی معظم ایدی که ... » کله لرینك
تکرارندن تشکل ایدر . اوندن صوکر بر کنجه
علی الاصول مرثیه سویله تدیریلیر :

« سن اولدك ، بزى یتیم بیر اقدك ، خایر
اولمه دك ، بزسنك آرقا کدن کیده جکز ... الخ »
صدالری آراسندن شو میریلد انمار ایشیدیلیر :
« بیراق الله عشقنه ! صانکه Intelligence ك نه
علمی قیمت واز .. قوندیاقدن ، انکیز فلسفه سندن
یاریم یامالاق آلینمش فکرلر ... » بر دیکری ده
« بیراق جانم ، مرتجعك بری ... بیلمه یورمیسك
Origines de la France contemporaine ده
ناصیل اختلاللری تریف ایدیور » بر دیکری
« ناموس وعفت نامنه کوشه سنه چکیلمش عمومی
حیاته اشتراك ایتمه مش ، شوکا بوکا آتوب
طوتمش بر آدامدی ... » باشقا بری « عزیزم

جاهلدی ذاتك خصوصی کتبخانه سنك ...
نومروسنده کی ال یازیسی رساله نی بیله کورمه مش .
دها تنقید قابلیتی اولدیغی آ کلاسیلان بر ذات ده
علاوه ایدر : « چوق دار قافالی بر آدامدی .
هر صنعت اثرینی عرق و محیط و زمانه ارجاعه
قالقمش ... » بر کوشه ده اوطوران و بوتون بونلری
ایشیتنه بر کنجه ده فکر آ آنجق کوچوله رك
بواجتماعدن آیریلیر .

فکرت ایچین ، ضیا کوك آلپ ایچون یاپیلان
بعضی اجتماعلرده بولودم . بونلر حقنده یازیلان
یازیلری اوقودم . همان همان اکثریسی « فکرت
داهی شاعردی » ، « خایر واللهی شاعر دکلدی »
فکرت « اخلاق پیغمبریدی » ، « خایر » فکرت
کندیغی بکنن بودالا بر آدامدی . « فکرت چوق
وطن پروردی ، وطنك احتراص نچه سنده اضمحلاله
دوغر و سور و کلندیکنی کوردیکی ایچین « آشیان »
چکیلدی . « خایر فکرت قوزمو پولیتدی ،
مملکته اوقادار یابانچی ایدی که آمریقالیلرک
خدمته کیردی ... الخ » صانکه بولافلرک هانکیسی
فکرتی ایضاح ایده ییلیر ؟ فکرت البته شاعردی .
داهی شاعر سوزی عجمانه مبالغه در . فکرت
هر فردیجی کی خودکامدی . فردیجیلک یاشادینی
دور متفکر لرینک سجه سیدر . شیمدی یه قادر
کیم اوزمان تورک جمعیتنده فردیجیلکی ایجاب
ایله یین عامللری وبصورته ده « فکرت » ك باطنی
حیاتی قابا طاسلاق رسم ایده ییلدی ؟ فکرت ده
هرشی اسکیمشدر ، لسان اسکیمشدر ، اخلاق
تلقیسی کودوک و یاریمدر . فقط جمعیه مؤثر

مطبوعات آراسته برهافنا

§ بين الملل رفلرك قبولندن سوكره لاتين حرفلري
كونك مسئله سى اولدى : عجباً بوده قبول ايديله جكمى ،
ايديله به جكمى ؟ اكر قبول ايديليرسه ، بوكونكى
عرفان جريانى دور دور ماق شرطيله ، ناصل برشكل
تطبيق اتخاذ اولونا حق ؟ .. بوموضوعى مذاكره ايچين
تشكيل ايديلن هيئت ياقينده فعاليتيه كچه جكدر . هيئت
اركاني ايچنده بعض اميد اولنان سيارلرك ا كسيك
بولماسنى ، مذاكرات ائناسنده ضد ومتباين فكرلرك
بك فضله شدتله چارپيشماياچغه ، مناقشه لرك بك زياده
اوزاماياچغه وبونقطه نظرندن ، مثبت ويامنى ، نتيجه نك
برآن اول تظاهرايد جكنه پارلاق بردليلدر . اساساً
لاتين حرفلري حقنده عمومى قناعت اولدجه تبارز
ايتديكى ايچيندر كه هيئتك وظيفه سى نسبة قولايلاشمش
اولويور . بوهيئت تشكيل ايدن ذوات ايله اولنرك
قوت الدنى منور عنصر ايچين لاتين حرفلري قبول
ايتك بر ضرورت ، بر ذوق وبر صرفان مسئله سيدر .
ادراكيله بودوقه آشنا اولان انسانلر نه بختياردلر !
دورغون واثر سز عصرلري بر حمله ده آشاجق اولان
بويوك ومسئوليتلى قراره بلكه اعتراض ايديله جكلر
بولونور . فقط بوكونه قادار ويريلش هانكى بويوك
قرار واردركه بويله تعريضه دوچار اولماسين ؟
بومناسبتله خاطر يمز بر فخره كلدى :

كويلونك برى ، ايشنى كوردورمك ايچين ، كچ
وقت حكومت دائره سنده كيددر . قائممقامى اوينه
كيتمش يولور . ايشى عجله بيتسين ديهه اوك قاپسينى
چالار ، ايجرى به كيره ، قائممقامى برايجكى صوفراسى
ياشنده ، آرقاداشلريله برابر ، كولوب قونوشوركن
كورور . ايشنك نتيجه نيسى ايچون رجا ايددر . قائممقام
خوش بر آدامش :

— اكر شو بزم ايچديكمز شيدن برقدحده
سن ايجرسهك ايشكى ياپارز !
ديهرك ايچكى كويلويه اوزاتير . كويلو ، طبعيله
بو شرطه راضى اولارق قدحى يوارلار . آجى ،

عاداتك ومؤسساتك پس زنده حاللرينى كورمك ويولق
قابلددر . فقط بويوك صنايع خلقى اولان بوتون طرزلى
يقييور . حالبوكه شهرلرده فرانسزلى ياشاتيه حق ،
فرانسز فولقوريدر .

ايلكىن فولقور ، خلقه عائد بوتون مادى - آلى ،
معنوى - اجتماعى محصوللرى استهداف ايدويوردى .
خلقياتك تكامل ايله مادى - آلى تدقيقلر ائتوغرافيا
ديديكمز يكي بر ساحه به آريلايدى . كرى به قالان
قسم ، خلقياتك اصل موضوعيدر ، بزم ايچون مهم
اولانده بودر . زيرا ائتوغرافيك اشيا ، موزه لره
لايقدر ، تولودرلر . بزى علاقه دار ايدن ياشايان
خلقك كولتوريدر . بو اعتبار ايله فولقوريدرلى ،
ماضى پرستلكه ، پس زنده مؤسساتى تدقيق ايله
اتهام نه درجه دوغرو اولاييلير ؟ فولقور ماضى
قادار حال ايله ده مشغولدر ، ماضى ايله اولان
مشغوليتى ، منحصرأ ، حالى آكلامق ، استقبالى
چيزمك ايچوندر . نته كيم آرنولده ، خلقياتك موضوعى

شهرلرك يوكسك قيمت ويريلن محصوللردن مستعمل
اولان ابتدائى وظيفى تظاهرلر ، ده قوراسيولر ،
قوللانيلان اشيايه عائد ميزينات واردر . الحاصل
جمعيتك معنوى بنيه سنده تعلق ايدن هرشى ، خلق
بيلكىسى حدودى داخلنده در . تعريف جائز ايسه
فولقور ، بر كله ايله ، (مفهمى - Populaire)
نه وارسه اولنرى آراشديره جكدر . جمعيت مؤسسسه لرينك
بووصفى جائز اولسى ايسه ، اولنر آراسنده ايش
بولومك قيمت تخلفنك حدوشتدن اوله عائددر .
وان ژهنه ب ، بوزاده مختلف اجتماعيات شعبه ليله
خلقيات آراسنده كى حدودى چيزييور : مؤسسسه لرك
قاوتيك حالى خلقيات ، فرديشمه حادثه سنى تعقيب ايدن
دوره يده ، مؤسسسه لرك كندى خصوصى تاريخلري
تدقيق ايددر . « اكر ادبيات ، موسيقى ، صنعت
تاريخى ... فردى محصوللرى ترقى بولورلر ،
ماضى بيلكىسى ، بالهكى ، معشرى محصوللرى
آراشديره جكدر . » نهايت بر فرق دها قيد اولونه .
بيلير : بالفرض ادبى فولقور موضوع بحث اولنجه ،
خلقى اولان ادبيات بوتون كتليه ، ادبيات تاريخنك
تدقيق ايديله جكى ادبيات ايسه صنفلره ، خصوصيله ،
يوقارى صنفه خطاب ايتميدر . ايشته فولقوريدرست ؟
كتليه عائد اولان ادبى مؤسسسه نك معشرى هواسنى
جانلانديرمالى ، اونده كى طبيعى كولللكلى ، قوتلى
ايمانلرى بولوب كوسترمليدر .

خلق بيلكىسى ، خلق و معشرى اوصافى حائز
جمعيت مؤسسسه لرينى آرييور وكوسترمكه چالشييور .
اوحالده معشرى وصفنى بيلمك لازمدر . هانكى اشيايه
معشرى دينه بيله جكز ؟ بعضيلرينك ظن ايتديكى كى
بوكله دن (جماعت هالنده يايلىصه - fait en
Commun) معناسى قصد ايديله مليدر . اوزمان بر
قصه خلقى هپ بردن طولانمش ، برشى يامش !
ظننه دوشه رز . خاير بويله دكل . معشرى ديمك ،
موتيفلرك فردى اولماسى ديمكدر . فرد وصنعتكار
ينه وار . شوقاداركه او ، كتليه به معكس اولويور .
سوسيولوژينك (كتله - فرد) مناقشه سنده كيرمكدن
احتراز ايتمكه برابر شوقادار سويله به لم كه « بونوره
كتليه اجماع موله سى عطف ايدمه ميز . اثرلره
داخل اولاره موتيفلر ترقى بولملى زمانه ،
بونلرك منحصرأ بر فردك ايشى اولديفى كورولور ،
بويجه محصول ، بالاخره كتليه مال اولور . »
فقط صنعتكار ، اومتينى ، ايلكىن ، معشرى شيطندن
آلمشدر ، بوكا اهميت ويرمه من لازمدر .

وان ژهنه ب ، فرانسه فولقورينك اهالندن
مشتكيدر : خلقياى ، ديور ، ايشلنمديكى ، قايب
اولدينى ايچون آز وچوق آمريكان منشألى بيتى اشيا
فرانسه به كيرمشدر . پارس جوارنده آرتق خلقه عائد
برشى قالمادى . ليون ، مارسيليا ، براز اوتوده ،
غره نوبل ، ليل ، نانت ... كى يرلرده خلقه عائد

يايچى رساليه نك بوغازينى طووشدورارق ايچنه آقديفى
دويونجه يوزينى بوروشدورورقارشيسنده كيلره آجيبارق :
— سزده غالبا بونى دولت زوريله ايچبورسكز ادير .

لاتين حرفلري حقنده ويريله جك قراره قارشى اعتراض
ايدنلرك وضعيتى بوصافدل كويلو نككندن فرقلى دكلدر .
§ سپورجيلريمزه دائر دوشونجه لر يمزى ، فرصت
بولدجه ، بوستونلرده صراحتله سويله يورز . بوخصو .
صده قناعت حالنه كلش بعضى عمومى فكرلر وار .
آرا صبرا بونلرده تماس ايتك فايداسز اولماياچق .
دييورلركه : « بزده ، آما يالكز بزده ، سپورملى
هيچانك افاده سى اولمايور ، آنجاق زمريه عائد
احتراسلرك ترجمانلغنى ايفا ايدويور . مثلاً اولپياد
ساحه سنده قوللرينى قاووشدوران ، آياقلىرى آياقلىرينك
اوستنه آتان سپورجيلريمزه تقسيم ستاديو مننده برتكمه ده
آرقاداشنك ايچنى طيشنه چيقارتان قهرمانى دوشونوكز .
فى الحقيقه بونلر عيىنى شخص دكلدر ، فقط وجوده كدير .
دكلرى اثر - اما نه اثر - مدعا منك دليلدر . بزسپور .
جيلريمزك جلاديتى ، تكمه يى طويه يرلشديرمك
شرطيله ، تقسيم ستاديو مندن زياده اولپياد ساحه سنده
كورمك ايستردك . حالبوكه آوروپادن ، كنديلرى
منهزم ، قافله رئيسلرى مراهون اولارق عودت
ايتديلر و وضعيتى مدافعه ايچين ده رلى طولوب ، جدى ،
صريح بر سوز سويله مهديلر . بو حال قارشيسينده
دوشونه جكمز نقطه ، سكوتلرينى وسيله اتخاذايدرك ،
سپورجيلريمزك نتيجه دن درين بر تاثر ديومادقلى
كيفيتيدر . عين سپورجيلرك يارين استانبولده ،
بربرينه قارشى ، دها قورقونج بر رقيب اولدقلىرى ،
دها جانله باشله چارپيشدقلىرى كوره جكز . اوزمان
تصديق ايديله جكزكه بزم سپوريمز رقيب مملكتلر
قارشيسينده دكل ، آنجاق رقيب زمهرلر قارشيسينده
حركته كلبيليور ! »

بوفكرلر حقيقتسه توركك قيمت ويرديكى سپوره
يكي بر استقامت حاضراقمى ايجاب ايتمكددر ، حتى
ايشه اول « وطنى معلومات » درسندن باشلامق
اوزره ... شايد صحيح دكلسه بونى بالفعل اثبات
ايتك وظيفه سى سپورجيلريمزه توجه ايددر .

فهره

اولان حادثه لره اشارت ايدركن هونر طوغاه واقعه لر -
(des faits naissants) ديور . اون يديجى عصر ،
فولقور ساحه سنى تماماً اهال ايتدى ، بو ، غايت
طبيعى ايدى ، زيرا يوقارى دين صنفك اونكله هيچ
برعلاقه سى يوقدى . اون سكزنجى عصر ، فضله
برشى يامامشدر . اوكا ، آنجاق اون طقوزنجى عصر
حقنى ويره بيلدى ، فردى وبالخاصه معشرى روحيات
ايله علاقه سنى ، كوزل صنعتلرك هر شعبه سيله آيرى
باقيملردن مناسبتى سزدي وفولقورليك تدقيقلره يول
آجدى . بو صورتلرده كى شهرلرك سونن محيطنه ،
كوك وخلق صنفنك صاف ، تميز هواى نسيميسى
أسكه باشلادى . فولقورلرك ، حيات ويرن طرفى ده
بوندن باشقه برشى دكلدر .

استانبول : احمد طليل
مدير مسئول : فاروق ناز
استانبول — دولت مطبعه سى